

1^e tranche > Algemeen

1. Waarom is het Opleidingsfonds ingevoerd?

Het Opleidingsfonds moet ervoor zorgen dat er per zorgopleiding voldoende specialisten worden opgeleid van de beste kwaliteit voor een redelijke prijs. Het fonds is in het leven geroepen om free riders gedrag uit te sluiten, varkenscycli te verkleinen, marktverstoring te voorkomen (door invoering van de DBC(Diagnose Behandeling Combinatie)-tarieven), transparantie te bevorderen en om opleidingsplaatsen eerlijk en toetsbaar te verdelen.

Voor de introductie van het Opleidingsfonds hadden prestaties van opleidingsinrichtingen geen invloed op de bekostiging, was de verdeling ondoorzichtig, was er gebrek aan inzicht in kwaliteitsverschillen en kostprijzen van opleidingen en waren er weinig kansen voor nieuwe toetreders.

2. Speelt het Opleidingsfonds een werkgeversrol?

Nee, het ministerie van VWS heeft een subsidierelatie met de opleidingsinrichtingen. Deze laatste hebben een werkgeversrol ten opzichte van AIOS.

3. Is parttime werken mogelijk binnen het Opleidingsfonds?

Ja. Als een opleiding in deeltijd wordt gevolgd, bestaat er naar rato recht op subsidie. Een voorbeeld: voor een assistent/AIOS met een 0,8 fte contract, heeft de opleidende instelling recht op 0,8 deel van de subsidie. Hierbij geldt: zolang er wordt opgeleid, bestaat het recht op subsidie (mits aan alle voorwaarden wordt voldaan uiteraard).

4. Wat is het verschil tussen een instroom- en een doorstroomplaats?

In het jaar dat een AIOS, voor de subsidieregeling, begint met de opleiding, is deze AIOS een instromer. Doorstromen voor de subsidieregeling kan pas nadat een AIOS in een voorafgaand subsidiejaar voor de subsidieregeling is begonnen met de opleiding.

1^e tranche > Over de voorwaarden

1. Wat zijn de belangrijkste voorwaarden waaraan een opleidingsinrichting moet voldoen om voor subsidie in aanmerking te komen?

Vóór 1 oktober voorafgaand aan het subsidiejaar moet de subsidieaanvraag, voor de instroom en doorstroom, zijn ingediend bij het ministerie van VWS, ook al zijn de instroom bij vooropleidingen en de doorstroom zwart gemaakt op het aanvraagformulier. Verder moet de opleidingsinrichting, op het moment dat de subsidieaanvraag wordt ondertekend, erkend zijn. Ook moet alle doorstroom ten behoeve van het subsidiejaar op uiterlijk 31 oktober vóór het subsidiejaar juist en volledig zijn ingediend bij de registratiecommissie én vervolgens zijn opgenomen in de registers van de registratiecommissies. Dat geldt dus ook voor assistenten die in november of december vóór het subsidiejaar instromen en voor assistenten die in een volgend subsidiejaar een stage in het buitenland volgen. De instroom bij vooropleidingen moet op uiterlijk 31 oktober van het subsidiejaar juist en volledig zijn aangeleverd bij de MSRC.

1^e tranche > Over de subsidieaanvraag

1. Wanneer moet de subsidie worden aangevraagd?

Nadat het verdeelplan is vastgesteld, ontvangen de opleidingsinrichtingen een aanvraagformulier van de minister om een subsidieaanvraag in te dienen. Hiervoor krijgen ze een maand de tijd. In het algemeen geldt dat subsidie voor het subsidiejaar vóór 1 oktober voorafgaand aan dat jaar moet worden aangevraagd.

Daarnaast is het voor doorstroomkandidaten van belang om het opleidingsschema op tijd (op uiterlijk 31 oktober van het jaar voor het subsidiejaar), volledig en juist bij de desbetreffende registratiecommissie in te dienen. Let op: houd er rekening mee dat registratiecommissies een aantal weken nodig hebben om alle opleidingsschema's te verwerken. Het is daarom verstandig om opleidingsschema's ruim voor 31 oktober in te sturen. De registratiecommissies adviseren voor 1 september. Voor de instroom van opleidingen met een vooropleiding geldt een specifieke regeling. De overige opleidingsplaatsen worden conform het verdeelplan beschikt.

2. Mijn instelling heeft dit jaar een opleidingsplaats beschikt gekregen. Krijg ik volgend jaar vanzelf subsidie toegekend?

Nee, subsidie voor een opleidingsplaats moet elk jaar, vóór 1 oktober voorafgaand aan het subsidiejaar worden aangevraagd bij het ministerie van VWS.

3. Bij de subsidieverlening heeft mijn instelling drie opleidingsplaatsen cardiologie toegewezen gekregen, maar ik wil er graag vier.

Dat kan, maar de instelling krijgt slechts subsidie voor drie plaatsen (drie personen en de daarbij behorende fte's). De vierde plaats wordt boventallig en komt daarmee voor eigen rekening. Aanvragen voor meer plaatsen dan waarvoor subsidie is verleend, worden niet gehonoreerd.

4. Bij de subsidieverlening heeft mijn instelling drie opleidingsplaatsen cardiologie toegewezen gekregen, maar ik wil er uiteindelijk maar twee invullen.

Ook dat is mogelijk, de instelling krijgt twee plaatsen (twee personen en de daarbij behorende fte's) toebedeeld, maar de derde opleidingsplaats gaat nu wel verloren. De subsidie hiervoor wordt niet herbeschikt aan een andere instelling of doorgeschoven naar het volgend subsidiejaar.

5. Bij de subsidieverlening heeft mijn instelling twee instroomplaatsen van de ene zorgopleiding en een instroomplaats voor een andere zorgopleiding toegewezen gekregen. Mag ik die omruilen zodat mijn instelling per saldo nog steeds drie assistenten opleidt?

Dat is niet toegestaan. Subsidie is verleend per zorgopleiding per instelling.

6. Een AIOS (1 fte) wordt door de werkgever voor 0,5 fte gedetacheerd bij een andere instelling. Wat betekent dit voor de subsidieaanvraag?

Relevant is of de zorginstelling waar de AIOS wordt gedetacheerd, ook gaat opleiden. Is dat het geval, dan moeten beide opleidingsinrichtingen subsidie aanvragen, elk voor 0,5 fte. De instelling die opleidt, moet de subsidie aanvragen voor de duur van de opleiding in die instelling, ongeacht of er sprake is van detachering. Dit geldt alleen voor doorstroomkandidaten. Een AIOS kan slechts bij één instelling instromen.

1e tranche > Over (instroom) vooropleidingsplaatsen

1. Welke zorgopleidingen kennen een vooropleiding?

Voor de zorgopleidingen longziekten en tuberculose, maag-, darm- en leverziekten, cardiologie, klinische geriatrie, reumatologie en nucleaire geneeskunde is er een vooropleiding interne geneeskunde.

Voor de zorgopleidingen orthopedie, urologie, plastische chirurgie en cardio-thoracale chirurgie is er een vooropleiding heelkunde.

2. Hoe verloopt de subsidieverlening van instroom bij vooropleidingen?

Hiervoor geldt een speciale regeling: deze plaatsen worden in het verdeelplan voorlopig toegewezen aan de instelling waar de eindopleiding wordt gevolgd. Deze instelling werft een kandidaat die vervolgens de opleidingsinstelling kiest waar hij/zij als instromer de vooropleiding in het subsidiejaar wil volgen. Hierna stelt de AIOS, in overleg met de opleider, het opleidingsschema op. Dit wordt ter goedkeuring ingediend bij de MSRC. Die meldt VWS op basis van de geregistreerde opleidingsschema's van 1 mei of van uiterlijk 31 oktober van het subsidiejaar, in welke opleidingsinstelling de AIOS als instromer is begonnen of gaat beginnen met de (voor)opleiding. Vervolgens verhoogt VWS de subsidiebeschikking voor de instelling waar de AIOS is begonnen of gaat beginnen met de (voor)opleiding. Dit gebeurt uiterlijk dertien weken na 1 mei of uiterlijk acht weken na 31 oktober van het subsidiejaar. Bij enkele zorgopleidingen met vooropleiding is het toegestaan dat een assistent met de eindopleiding begint en op een later moment start met de vooropleiding, bijvoorbeeld bij cardiologie.

1^e tranche > Over boventalligheid

1. Wanneer is sprake van boventalligheid?

Wanneer er meer AIOS/fte's worden opgeleid/gerealiseerd dan er bij de subsidieverlening zijn beschikt, spreken we van boventalligheid. Boventallige AIOS/fte's komen niet in aanmerking voor subsidie.

2. Blijft een boventallige AIOS de hele opleiding boventallig?

Een boventallige AIOS die voor eigen rekening, dus buiten de subsidieregeling om, wordt opgeleid, kan volgend jaar mét subsidie worden opgeleid. Dat is mogelijk door in het volgende kalenderjaar een instroomplaats (volgens subsidieregeling) ter beschikking te stellen aan deze AIOS. Die moeten de instelling dan natuurlijk wel toegekend hebben gekregen. Meld dit bij de registratiecommissie! De opleiding van de assistent loopt gewoon door. Iemand kan dus voor de instelling een oudejaars AIOS zijn en voor de subsidieregeling een instromer.

1^e tranche > Over tussentijdse wijzigingen

1. Is het Opleidingsfonds flexibel?

Een opleidingsplaats voor een (medisch) specialist kost de samenleving veel geld. Elke AIOS maakt elk jaar een opleidingsschema, in overleg met zijn of haar opleider. Dit schema is leidend voor de bekostiging van de (doorstroom) opleidingsplaatsen. VWS verwacht, zeker gezien de hoge kosten, dat dit schema weloverwogen wordt opgesteld. Het schema kan elk jaar worden gewijzigd. Deze wijzigingen moeten voor 31 oktober voorafgaand aan het subsidiejaar zijn goedgekeurd door de registratiecommissie. Wijzigingen zijn, onder voorwaarden, mogelijk (zie de volgende vraag), maar het Opleidingsfonds is nadrukkelijk niet bedoeld om de reguliere zorgproductie van een instelling of maatschap te vervullen. Dat vraagt maatregelen in de bedrijfsvoering. Mutatieverzoeken die dan ook maar enigszins te maken lijken te hebben met bedrijfsvoering, het opvangen van diensten of financiën worden daarom niet gehonoreerd.

2. Welke wijzigingen zijn toegestaan, naast de jaarlijkse mutaties voor de doorstroom op uiterlijk 31 oktober voorafgaande aan het subsidiejaar?

Tussentijdse wijzigingen zijn toegestaan: 1) als het gaat om een ongeschikt bevonden AIOS waarvan het dienstverband of de arbeidsovereenkomst is beëindigd. Het is raadzaam om een wijziging zo snel mogelijk te melden bij de registratiecommissie en de accountant. Voor VWS moet het zichtbaar worden gemaakt bij de subsidieverantwoording; 2) als een opleidingserkenning wordt ingetrokken, respectievelijk hersteld; waar de opleiding wordt vervolgd, vraagt een besluit van de desbetreffende registratiecommissie als de instellingen en de AIOS er samen niet uitkomen; 3) als een geschillencommissie van een registratiecommissie formeel heeft besloten dat een assistent mag worden overgeplaatst. Waar de opleiding wordt vervolgd, is een besluit van de desbetreffende registratiecommissie als de instellingen en de AIOS er samen niet uitkomen; 4) als een AIOS wordt overgenomen van een andere instelling. Dit laatste geldt alleen voor doorstroom en het moet passen binnen de verleende subsidie of; 5) als een instelling waarmee een AIOS een dienstverband of arbeidsovereenkomst heeft, subsidie voor een doorstroomplaats gebruikt voor een deel van de opleiding in het buitenland, mits het gaat om dezelfde zorgopleiding als waarvoor de doorstroomsubsidie is

verleend, het opleidingsschema is goedgekeurd door de registratiecommissie en de opleiding in het buitenland niet leidt tot verlening van de totale opleidingsduur.

3. Wanneer mag een ongeschikt bevonden AIOS worden vervangen?

Allereerst moet het dienstverband of de arbeidsovereenkomst van een ongeschikt bevonden AIOS worden beëindigd. Vervolgens mag er een nieuwe instroomkandidaat worden geplaatst. Vervanging moet plaatsvinden in het subsidiejaar dat het dienstverband of arbeidscontract is beëindigd, of in het jaar daarna. Een eventuele overschrijding van de verleende subsidie voor de instroom in personen of fte's is hierbij toegestaan. Dit moet worden gemeld bij de registratiecommissie en de accountant. Voor VWS moet het zichtbaar worden gemaakt bij de subsidieverantwoording.

4. Wat gebeurt er met de subsidie tijdens een zwangerschapsverlof?

Het Uitvoeringsorgaan Werknemersverzekeringen (UWV) betaalt een assistent tijdens de verlofperiode daarom bestaat er tijdens zwangerschapsverlof geen recht op subsidie. De verrekening hiervan gebeurt achteraf, bij de subsidievaststelling. Een zwangere AIOS moet de registratiecommissie en de instelling informeren over de verlofperiode. De registratiecommissie stelt vervolgens een nieuwe einddatum van de opleiding vast.

5. Als een AIOS langdurig ziek is, heeft dat gevolgen voor de subsidie?

(Langdurige) ziekte heeft geen gevolgen voor de subsidie. Zolang een AIOS staat ingeschreven in het opleidingsregister, blijft hij of zij recht houden op subsidie. Voorwaarde hiervoor is wel dat er een loondoorbetalingsverplichting op de werkgever rust. Er wordt dus geen subsidie verstrekt als een AIOS ziek is tijdens een periode van onbetaald verlof.

6. Mag een instroomkandidaat halverwege het jaar de opleiding vervolgen bij een andere instelling?

Hier wordt onderscheid gemaakt tussen de regels van de registratiecommissies en die van de subsidieregeling. Een

instroomkandidaat mag halverwege het jaar de opleiding vervolgen bij een andere instelling, maar VWS subsidieert dit niet. Voor de subsidie kan een AIOS maar op één plek instromen en pas doorstromen nadat deze AIOS in een voorafgaand subsidiejaar is begonnen met de zorgopleiding.

1e tranche > Over opleidingen in het buitenland

1. Worden opleidingen in het buitenland ook gesubsidieerd door het Opleidingsfonds?

Vanaf 2010 mag subsidie ook worden gebruikt voor opleiding in het buitenland, mits dit op tijd en correct is vastgelegd in het door de registratiecommissie goedgekeurde opleidingsschema en het niet leidt tot verlenging van de opleidingsduur. De Nederlandse instelling waarmee de assistent een arbeidsovereenkomst of dienstverband heeft, moet de subsidie aanvragen.

1^e tranche > Over de subsidievaststelling

1. Komt de subsidievaststelling automatisch tot stand?

Nee, subsidievaststelling moet worden aangevraagd. De aanvraag moet vóór 1 mei na afloop van het subsidiejaar bij het ministerie van VWS binnen zijn. Let op: Er wordt geen subsidie vastgesteld als niet aan de eisen is voldaan. Dat betekent onder andere dat de instelling erkend moet zijn en moet behoren tot de toegelaten sectoren 1e tranche (art 2, lid 4). Uiteraard wordt er ook geen subsidie vastgesteld over (een deel van) de verleende plaatsen die bijvoorbeeld niet zijn gerealiseerd, voor eigen rekening zijn gerealiseerd of waarbij sprake is van vrijstellingen. Daarnaast is het niet toegestaan om subsidie door te sluizen, bijvoorbeeld van de ene opleidingsinrichting naar de andere (zie ook paragraaf 2.2 van het controleprotocol).

2. Is er een accountantsverklaring nodig voor de afrekening met VWS na afloop van het subsidiejaar?

Ja, er is bij de subsidieregeling zorgopleidingen 1e tranche altijd een accountantsverklaring nodig voor de subsidievaststelling, ongeacht de hoogte van het subsidiebedrag.

3. Kan de subsidievaststelling hoger zijn dan de subsidieverlening?

Dit kan alleen als er een ongeschikt bevonden AIOS is vervangen voor een nieuwe instromer. Zie ook pagina 26 en 27 van de brochure Subsidieregeling zorgopleidingen 1e tranche. Deze is aan te vragen via www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/publicaties/publicaties-pb51

4. Kan de subsidievaststelling lager zijn dan in de subsidieverlening?

Dat kan en daar zijn verschillende verklaringen voor. Zie pagina 26 en 27 van de brochure Subsidieregeling zorgopleidingen 1e tranche. Deze is aan te vragen via [www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/publicaties-pb51](http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/publicaties/publicaties-pb51).

5. Hoe gaat het met het vaststellen van de subsidie na afloop van het subsidiejaar en de accountantsverklaring?

De aanvraag tot vaststelling van de subsidie gaat vergezeld van een verklaring van een accountant, overeenkomstig het door de minister vastgestelde model assurancerapport. Ten behoeve van het assurancerapport stelt de minister een controleprotocol vast.

De documenten voor de verantwoording van de ontvangen subsidie moeten elk jaar vóór 1 mei door het ministerie zijn ontvangen.

1^e tranche > Over de vergoeding

1. Is het geld uit het Opleidingsfonds een soort persoonlijk budget?

Nee, het ministerie van VWS en de opleidingsinrichting hebben een subsidierelatie. VWS keert per opleidingsplaats een normbedrag uit. Dit wordt, in goed overleg met alle betrokkenen binnen de opleidingsinrichting, besteed aan de opleiding van een AIOS. Na afloop van het subsidiejaar rekent VWS het aantal gerealiseerde opleidingsplaatsen af met de opleidingsinrichting.

2. Mogen de kosten van studieboeken worden opgevoerd?

De subsidieregeling kent een normvergoeding per fte opleidingsplaats. Zorginstellingen mogen zelf beslissen voor welke opleidingskosten deze vergoeding wordt gebruikt.

3. Wordt het subsidiebedrag geïndexeerd?

De minister van VWS besluit elk jaar opnieuw of de loon- en prijsbijstelling (ova) wel of niet wordt toegekend op het subsidiebedrag.